

**Sprawa C-653/23****Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym****Data wpływu:**

6 listopada 2023 r.

**Oznaczenie sądu odsyłającego:**Administratīvā apgabaltiesa (regionalny sąd administracyjny,  
Łotwa)**Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:**

1 listopada 2023 r.

**Strona skarżąca w pierwszej instancji i strona wnosząca odwołanie:**

SIA TOODE

**Strona przeciwna w postępowaniu w pierwszej instancji:**Valsts ieņēmumu dienests (krajowy organ administracji  
podatkowej)

[...]

**Administratīvā apgabaltiesa (regionalny sąd administracyjny, Łotwa)****POSTANOWIENIE**

Ryga, w dniu 1 listopada 2023 r.

Administratīvā apgabaltiesa, [...] [skład orzekający]

w trybie procedury pisemnej rozpoczął rozpatrywanie odwołania wniesionego przez SIA TOODE od wyroku Administratīvā rajona tiesa (rejonowego sądu administracyjnego, Łotwa) z dnia 14 kwietnia 2022 r. w sporze administracyjnym wszczętym w wyniku skargi złożonej przez SIA TOODE w celu wydania korzystnego dla niej aktu administracyjnego przyznającego jej pomoc w celu zrekompensowania spadku przepływów kapitału obrotowego w styczniu i lutym 2021 r.

**Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu**

*Przedstawienie okoliczności faktycznych*

- 1 W dniach 25 marca i 9 kwietnia 2021 r. wnosząca odwołanie, SIA TOODE, złożyła wniosek do krajowego organu administracji podatkowej o przyznanie jej, jako przedsiębiorstwu dotkniętemu kryzysem związanym z COVID-19, pomocy w celu zabezpieczenia przepływów kapitału obrotowego w styczniu i lutym 2021 r.
- 2 Krajowy organ administracji podatkowej stwierdził, że obroty wnoszącej odwołanie w styczniu i lutym 2021 r. nie zmniejszyły się w wystarczającym stopniu, aby spełnić przesłanki określone w ust. 4.2.1 i 4.2.2 Ministru kabineta 2020.gada 10.novembra noteikumi Nr. 676 „Noteikumi par atbalstu Covid-19 krīzes skartajiem uzņēmumiem apgrozāmo līdzekļu plūsmas nodrošināšanai” (dekretu rady ministrów nr 676 z dnia 10 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia przepisów dotyczących pomocy mającej na celu zabezpieczenie przepływów kapitału obrotowego na rzecz przedsiębiorstw dotkniętych kryzysem związanym z COVID-19, zwanego dalej „przepisami w sprawie pomocy”).
- 3 SIA TOODE złożyła skargę do sądu, wnosząc o przyznanie jej pomocy mającej na celu zabezpieczenie przepływów kapitału obrotowego w styczniu i lutym 2021 r. Wnosząca odwołanie uważa, że krajowy organ administracji podatkowej, obliczając jej obrót, nie musiał uwzględniać całkowitej wartości transakcji wskazanej w deklaracji podatku od wartości dodanej za odpowiedni okres podatkowy.
- 4 W wyroku z dnia 14 kwietnia 2022 r. sąd pierwszej instancji oddalił skargę SIA TOODE, uznając, że SIA TOODE nie spełnia przesłanek otrzymania pomocy.
- 5 SIA TOODE wniosła odwołanie od wyroku sądu pierwszej instancji, ponieważ nie zgodziła się z ustaleniami sądu, zgodnie z którymi w celu obliczenia obrotów konieczne jest uwzględnienie danych dotyczących całkowitej wartości transakcji, wskazanych w deklaracji podatku od wartości dodanej.
- 6 W toku postępowania ministerstwo finansów wydało opinię, zgodnie z którą przewidziany w przepisach w sprawie pomocy system pomocy został ustanowiony zgodnie z przesłankami określonymi w pkt 3.1 komunikatu Komisji Europejskiej z dnia 19 marca 2020 r. „Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19” [C(2020) 1863] (zwanego dalej „tymczasowymi ramami”) oraz zgodnie z którą ministerstwo finansów uzyskało zatwierdzenie tego systemu pomocy przez Komisję Europejską. Zatwierdzenie przez Komisję Europejską dotyczące zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem obowiązywało do dnia 30 czerwca 2022 r., co oznacza, że po tym dniu pomoc nie może być przyznawana zgodnie z tymczasowymi ramami.
- 7 W odpowiedzi na pytania przedłożone przez Augstākā tiesa (sąd najwyższy, Łotwa) w odrębnej sprawie administracyjnej (sprawa SKA-356/2023) Komisja

Europejska wydała w dniu 11 września 2023 r. opinię (zwaną dalej „opinią Komisji”).

Komisja zauważa, że do sądów krajowych należy ustalenie na podstawie właściwych przepisów prawa krajowego, w którym momencie wnioskodawca nabył prawnie wiążące i bezwarunkowe prawo do otrzymania pomocy na podstawie przepisów w sprawie pomocy. Komisja uważa, że zgodnie z ust. 23 przepisów w sprawie pomocy przyznanie pomocy następuje w momencie, gdy krajowy organ administracji podatkowej przyjmuje decyzję o przyznaniu tej pomocy (lub o odmowie jej przyznania).

Jednocześnie Komisja zaznacza, że przyznanie pomocy po upływie terminu, o którym mowa w pkt 22 lit. d) tymczasowych ram, stanowiłoby naruszenie obowiązku zawieszenia ustanowionego w art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz że uniemożliwienie wypłaty takiej pomocy na rzecz wnoszącej odwołanie należałoby do sądów krajowych. W przypadku, gdyby pomoc, o którą wnioskowała wnosząca odwołanie, nie została przyznana do dnia 30 czerwca 2022 r., sądy krajowe nie mogłyby po tym dniu zasądzić odszkodowania w miejsce tej pomocy za szkodę poniesioną przez wnoszącą odwołanie w wyniku braku wypłaty pomocy.

- 8 Wnosząca odwołanie przedstawiła swój punkt widzenia dotyczący opinii Komisji i wskazała, że za moment przyznania pomocy należy uznać dzień, w którym organ podatkowy przyjął pierwotną decyzję o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy, co w niniejszej sprawie miało miejsce w dniu 23 kwietnia 2021 r. W przypadku, gdyby sąd krajowy uwzględnił żądanie wydania korzystnego aktu administracyjnego i nakazał krajowemu organowi administracji podatkowej wydanie decyzji przyznającej pomoc wnoszącej odwołanie, wówczas należałoby uznać tę późniejszą decyzję krajowego organu administracji podatkowej za zakończenie wcześniej wszczętego postępowania administracyjnego.

Krajowy organ administracji podatkowej wskazuje, że poprzez zaskarżone w postępowaniu głównym decyzje odmówiono przyznania wnoszącej odwołanie pomocy za styczeń i luty 2021 r. W decyzjach tych nie przyznano wnoszącej odwołanie pewnego prawa do otrzymania pomocy. Do końca okresu wsparcia, to znaczy do dnia 30 czerwca 2022 r. krajowy organ administracji podatkowej nie przyjął żadnej innej decyzji przyznającej pomoc wnoszącej odwołanie. Zgodnie z treścią opinii Komisji przyznanie pomocy nie może być rozstrzygane przez sądy z mocą wsteczną poprzez nałożenie na krajowy organ administracji podatkowej obowiązku wydania aktu administracyjnego przyznającego pomoc po upływie okresu wsparcia.

## **Uzasadnienie**

### *Mające zastosowanie przepisy*

#### *Prawo krajowe*

- 9 Komercedarbības atbalsta kontroles likums (ustawa o kontroli pomocy na rzecz działalności gospodarczej)

Artykuł 1 ust. 2 pkt 2:

Data przyznania pomocy oznacza dzień, w którym beneficjent pomocy na rzecz działalności gospodarczej nabywa prawo do takiej pomocy zgodnie z ustawą.

- 10 Administratīvā procesa likums (kodeks postępowania administracyjnego)

Artykuł 250 ust. 2:

Przy ocenie zgodności z prawem aktu administracyjnego sądy biorą pod uwagę w swoim orzeczeniu jedynie uzasadnienie wskazane przez organ publiczny w akcie administracyjnym. Ograniczenie to nie ma zastosowania w przypadkach, w których żądanie dotyczy wydania korzystnego aktu administracyjnego.

Artykuł 254 ust. 1:

Jeżeli sąd uznaje, że żądanie wydania aktu administracyjnego jest zasadne, nakazuje organowi publicznemu wydanie odpowiedniego aktu administracyjnego.

- 11 Przepisy w sprawie pomocy

Ustęp 23:

Za chwilę przyznania pomocy uznaje się dzień, w którym krajowy organ administracji podatkowej wydał decyzję o przyznaniu pomocy.

Ustęp 23.<sup>1</sup>:

Jeżeli pomoc nie zostanie wykorzystana w ciągu dwóch miesięcy od dnia, w którym krajowy organ administracji podatkowej wydał decyzję o przyznaniu pomocy, przedsiębiorstwo jest zobowiązane zwrócić niewykorzystaną część pomocy krajowemu organowi administracji podatkowej.

Ustęp 24:

Decyzję wydaje się do dnia 30 czerwca 2022 r. zgodnie z tymczasowymi ramami.

*Prawo Unii Europejskiej*

- 12 Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Artykuł 107 ust. 1:

Z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem

konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

Artykuł 107 ust. 3 lit. b):

Za zgodną z rynkiem wewnętrznym może zostać uznana:

b) pomoc przeznaczona na wspieranie realizacji ważnych projektów stanowiących przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania lub mająca na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego;

- 13 Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zwane dalej „rozporządzeniem 2015/1589”).

Artykuł 1 lit. b) ppkt (ii):

„[I]stniejąca pomoc” oznacza: pomoc dozwoloną, czyli takie programy pomocowe i pomoc indywidualną, które zostały dozwolone przez Komisję lub przez Radę.

Artykuł 1 lit. c):

„[N]owa pomoc” oznacza każdą pomoc, czyli programy pomocowe i pomoc indywidualną, która nie jest pomocą istniejącą, włącznie ze zmianami istniejącej pomocy.

- 14 Tymczasowe ramy

Punkt 22 lit. d):

Komisja uzna taką pomoc państwa za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE, o ile spełnione zostaną wszystkie wymienione poniżej warunki [...]:

- d) pomoc przyznaje się nie później niż dnia 30 czerwca 2022 r.

*Względy, z powodu których sąd odsyłający powziął wątpliwości w przedmiocie wykładni uregulowania Unii Europejskiej*

- 15 Biorąc pod uwagę wpływ epidemii COVID-19 na państwa członkowskie oraz wprowadzone przez nie środki ograniczające rozprzestrzenianie epidemii, które negatywnie wpływają między innymi na sytuację przedsiębiorstw, Komisja uznała w tymczasowych ramach, że pomoc państwa jest uzasadniona i może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej przez określony czas w celu zaradzenia niedoborowi płynności wśród przedsiębiorstw oraz zagwarantowania, że zakłócenia spowodowane epidemią COVID-19 nie zagrażą ich rentowności



(pkt 18). Ponadto w pkt 21 tymczasowych ram wskazano, że poza możliwościami wynikającymi z art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej tymczasowe ograniczone kwoty pomocy dla przedsiębiorstw, które znajdują się w sytuacji nagłego niedoboru lub nawet braku płynności, mogą stanowić w obecnych okolicznościach odpowiednie, konieczne i ukierunkowane rozwiązanie.

Przepisy w sprawie pomocy weszły w życie w dniu 17 listopada 2020 r. i ustanowiono w nich kryteria i procedury przyznawania dotacji przedsiębiorstwom dotkniętym kryzysem związanym z COVID-19 w celu zabezpieczenia przepływów kapitału obrotowego. Przepisy w sprawie pomocy zostały opracowane zgodnie z tymczasowymi ramami i mają na celu zrekomensowanie przedsiębiorstwom dotkniętym kryzysem COVID-19 spadku przepływów kapitału obrotowego w celu przezwyciężenia drugiej fali zakażeń COVID-19.

Z ust. 26 przepisów w sprawie pomocy wynika, że krajowy organ administracji podatkowej wydaje decyzję o przyznaniu pomocy i dokonuje jej wypłaty dopiero po przyjęciu przez Komisję Europejską decyzji w sprawie zgodności z rynkiem wewnętrznym Unii pomocy na rzecz działalności gospodarczej, o której mowa w tych przepisach.

Taka decyzja o zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym Unii została przyjęta przez Komisję Europejską w dniu 16 grudnia 2020 r. [SA.59592 (2020/N)] i stwierdzono w niej, że pomoc może zostać przyznana nie później niż dnia 30 czerwca 2021 r. W późniejszych decyzjach Komisji Europejskiej postanowiono, że termin przyznania pomocy upłynie w dniu 30 listopada 2021 r. [decyzja SA.64046 (2021/N) z dnia 3 czerwca 2021 r.] i ostatecznie w dniu 30 czerwca 2022 r. [decyzja SA.100596 (2021/N) z dnia 14 grudnia 2021 r.].

Pomoc państwa przyznana i wypłacona zgodnie z przepisami w sprawie pomocy musi zatem zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym.

- 16 Z powyższego wynika, że celem zatwierdzonego w tymczasowych ramach systemu pomocy jest zapewnienie krótkoterminowej pomocy przedsiębiorstwom znajdującym się w sytuacji nagłego niedoboru środków finansowych wynikającego z wyjątkowych okoliczności spowodowanych epidemią COVID-19.

Wniosek ten znajduje potwierdzenie w odpowiednich przepisach. Punkt 22 lit. d) tymczasowych ram przewidywał pierwotnie, że pomoc przyznaje się nie później niż dnia 31 grudnia 2020 r. (termin ten był trzykrotnie przedłużany: na mocy czwartej zmiany, która weszła w życie w dniu 13 października 2020 r., został on przedłużony do dnia 30 czerwca 2021 r.; na mocy piątej zmiany, która weszła w życie w dniu 28 stycznia 2021 r., został on przedłużony do dnia 31 grudnia 2021 r.; a na mocy szóstej zmiany, która weszła w życie w dniu 18 listopada 2021 r., został on przedłużony do dnia 30 czerwca 2022 r.).

Przepisy w sprawie pomocy regulują również termin, w ciągu którego pomoc państwa może być przyznawana. W myśl ust. 24 tych przepisów organ publiczny wydaje decyzję do dnia 30 czerwca 2022 r. zgodnie z tymczasowymi ramami. Ustęp 23 przepisów w sprawie pomocy stanowi, że za moment przyznania pomocy uznaje się dzień, w którym krajowy organ administracji podatkowej wydał decyzję o przyznaniu pomocy. Ponadto, jeżeli pomoc nie zostanie wykorzystana w ciągu dwóch miesięcy od dnia, w którym krajowy organ administracji podatkowej wydał decyzję o przyznaniu pomocy, przedsiębiorstwo jest zobowiązane zwrócić niewykorzystaną część pomocy krajowemu organowi administracji podatkowej (ust. 23.<sup>1</sup> przepisów w sprawie pomocy).

Pomoc powinna zatem zostać uznana za ukierunkowaną i zgodną z rynkiem wewnętrznym, jeżeli zostanie przyznana i wykorzystana niezwłocznie i zgodnie z zamierzonymi celami.

- 17 Sytuacja ulega zmianie, gdy powstaje spór dotyczący prawa danej osoby do otrzymania pomocy państwa.

W przypadku odmowy przyznania pomocy państwa przez organ publiczny – niekorzystnego aktu administracyjnego – dana osoba ma prawo zwrócić się do organu publicznego wyższego stopnia z wnioskiem o wydanie przez ten organ korzystnego aktu administracyjnego przyznającego pomoc, o którą wnioskowano. Nawet jeśli organ publiczny wyższego stopnia oddali wniosek, dana osoba ma prawo wystąpić do sądu z żądaniem wydania korzystnego aktu administracyjnego – przyznania pomocy – oraz zbadania, czy odmowa przyznania pomocy państwa przez organ publiczny jest uzasadniona.

W niniejszej sprawie wnosząca odwołanie wystąpiła w dniach 25 marca i 9 kwietnia 2021 r. do właściwego organu publicznego z wnioskiem o przyznanie jej pomocy za styczeń i luty 2021 r. Pierwotne decyzje odmowne zostały wydane przez organ publiczny w dniach 23 kwietnia i 7 czerwca 2021 r., ale ostateczne decyzje tego organu publicznego zostały przyjęte odpowiednio w dniach 9 czerwca i 23 lipca 2021 r.

Postępowanie przed sądem odwoławczym zostało wszczęte w dniu 29 czerwca 2022 r.

Tak więc termin określony w pkt 22 lit. d) tymczasowych ram (i w ust. 24 przepisów w sprawie pomocy) upłynął w okresie, w którym prowadzone było postępowanie sądowe.

- 18 W niniejszej sprawie sąd musi ocenić, czy wnosząca odwołanie jest uprawniona do otrzymania pomocy państwa zgodnie z przepisami w sprawie pomocy i tymczasowymi ramami.

Dokonując tej oceny, sąd musi między innymi ustalić datę „przyznania” pomocy w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, to znaczy musi ustalić moment, w którym pomoc należy uznać za przyznaną.

Kwestia ta ma decydujące znaczenie dla ustalenia, czy pomoc, o którą wnioskowała wnosząca odwołanie, stanowi istniejącą pomoc państwa, czy też nową pomoc.

- 19 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w celu ustalenia momentu, w którym pomoc należy uznać za przyznaną, sąd powinien uwzględnić wszystkie warunki przewidziane w prawie krajowym dla otrzymania rozpatrywanej pomocy [wyrok z dnia 28 października 2020 r., *Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro (INAIL)*, C-608/19, EU:C:2020:865, pkt 31, 32]. Decydujący czynnik przy ustalaniu dnia, w którym beneficjenci uzyskali prawo do otrzymania pomocy państwa w drodze określonego środka, dotyczy nabycia przez tych beneficjentów pewnego prawa do otrzymania tej pomocy oraz wynikającego z tego zobowiązania państwa do przyznania wspomnianej pomocy. W tym właśnie momencie taki środek może bowiem spowodować zakłócenie konkurencji, wpływając na handel między państwami członkowskimi, w rozumieniu ust. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wyrok z dnia 25 stycznia 2022 r., *Komisja/European Food i in.*, C-638/19 P, EU:C:2022:50, pkt 123).

Z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wynika również, że od momentu, w którym prawo do otrzymania wsparcia udzielonego przy użyciu zasobów państwowych zostało przyznane beneficjentowi na podstawie obowiązujących przepisów krajowych, pomoc należy uznać za przyznaną, a zatem faktyczne przekazanie przedmiotowych zasobów nie ma decydującego znaczenia (wyroki: z dnia 19 grudnia 2019 r., *Arriva Italia i in.*, C-385/18, EU:C:2019:1121, pkt 36; z dnia 20 maja 2021 r., *Azienda Sanitaria Provinciale di Catania*, C-128/19, EU:C:2021:401, pkt 45).

Ponadto Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wyjaśnił, że co się tyczy, ściślej rzecz ujmując, będącego beneficjentem pomocy przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji finansowej, to właśnie decyzja władz publicznych o przyznaniu mu wsparcia przez państwo, a nie jego faktyczna wypłata, może umożliwić osobom kierującym takim przedsiębiorstwem stwierdzenie, że jego działalność jest ekonomicznie opłacalna i tym samym jej kontynuację, pod warunkiem że decyzja ta kreuje po stronie przedsiębiorstwa będącego beneficjentem prawo do otrzymania takiego wsparcia (wyrok z dnia 19 grudnia 2019 r., *Arriva Italia i in.*, C-385/18, EU:C:2019:1121, pkt 37).

Jednocześnie należy wziąć pod uwagę, że ustanowienie pomocy państwa nie może nastąpić w drodze orzeczenia sądowego, ponieważ takie ustanowienie pomocy państwa wchodzi w zakres oceny celowości, która nie jest związana z wykonywaniem obowiązków sędziego. W konsekwencji, jeżeli dane uregulowanie krajowe ustanawia korzyść – pomoc państwa, kwot przyznanych w orzeczeniu sądowym nie można traktować jako stanowiących pomoc państwa odrębną od tej korzyści (wyrok z dnia 12 stycznia 2023 r., *DOBELES HES*, C-702/20 i C-17/21, EU:C:2023:1, pkt 76, 78).



- 20 Z orzecznictwa tego można wywnioskować, że momentem przyznania pomocy, w którym przyznaje się beneficjentowi pewne i bezwarunkowe prawo do danej pomocy, jest odpowiednia decyzja państwowego organu publicznego, na podstawie której pomoc ta zostaje przyznana, niezależnie od momentu wypłaty pomocy.

Jak zauważono powyżej, okoliczności tej konkretnej sprawy rozwinęły się w taki sposób, że właściwy organ publiczny (krajowy organ administracji podatkowej) nigdy nie uznał prawa wnoszącej odwołanie do otrzymania pomocy państwa i kwestia ta jest obecnie przedmiotem oceny w postępowaniu przed sądem. W związku z tym nie można domniemywać, że w odniesieniu do wnoszącej odwołanie w jakimkolwiek momencie powstał stosunek prawny, który można uznać za pewne i bezwarunkowe prawo do pomocy państwa.

Co do zasady takie prawo może powstać po stronie wnoszącej odwołanie tylko w wyniku orzeczenia sądowego, w przypadku gdy sąd stwierdzi, że wnosząca odwołanie spełniła wszystkie przewidziane w prawie krajowym przesłanki objęcia rozpatrywaną pomocą oraz że odmowa przyznania pomocy przez organ publiczny była niezgodna z prawem i bezzasadna. Jednocześnie należy wziąć pod uwagę, że skoro stosunek prawny wcześniej nie istniał, to wykonanie wyroku sądowego nie może prowadzić do wydania korzystnego aktu administracyjnego z mocą wsteczną (*ex tunc*). Sąd może nakazać organowi publicznemu wydanie odpowiedniego aktu administracyjnego przyznającego pomoc *ex nunc*.

- 21 W niniejszej sprawie spór dotyczy prawa do otrzymania pomocy państwa i wypłaty pomocy państwa, która została ustanowiona w drodze przepisów w sprawie pomocy i odpowiednio zatwierdzona przez Komisję Europejską. Taką pomoc można by uznać za „istniejącą pomoc” zgodnie z art. 1 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia 2015/1589.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej rozpatrywał kwestię oceny pomocy, którą właściwy organ publiczny przyznał jednostce po upływie terminu zatwierdzonego systemu pomocy, i orzekł, że należy uznać ją za nową pomoc (wyrok z dnia 7 kwietnia 2022 r., *Autonome Provinz Bozen*, C-102/21 i C-103/21, EU:C:2022:272, pkt 31–35, 42).

Jednakże okoliczności niniejszej sprawy są odmienne, ponieważ organ publiczny nie wydał decyzji o przyznaniu pomocy po upływie terminu zatwierdzonego systemu pomocy, lecz możliwe jest, że w toku postępowania przed sądem, gdy sąd zbada odmowę przyznania pomocy przez organ publiczny zgodnie z przepisami w sprawie pomocy, odmowa ta zostanie uznana za niezgodną z prawem, wspomniana osoba zostanie uznana za uprawnioną do otrzymania pomocy, a właściwy organ publiczny zostanie zobowiązany do wykonania wyroku poprzez przyznanie i wypłacenie owej osobie kwoty przysługującej jej pomocy.

Sąd odsyłający ma wątpliwości co do tego, czy w okolicznościach takich jak okoliczności w postępowaniu głównym – w przypadku gdy w wyroku zostanie stwierdzone prawo do otrzymania pomocy po upływie terminu przyznania pomocy określonego w przepisach i zatwierdzonego przez Komisję Europejską oraz właściwy organ publiczny zostanie zobowiązany do przyznania i wypłacenia wnioskowanej kwoty pomocy – za dzień przyznania pomocy można uznać dzień, w którym właściwy organ publiczny bezzasadnie odmówił beneficjentowi przyznania pomocy publicznej, oraz co do tego, czy pomoc tę należy uznać za istniejącą pomoc, czy też za nową pomoc.

- 22 W zakresie pomocy państwa Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej może w szczególności dostarczyć sądowi odsyłającemu elementy wykładni pozwalające na określenie, czy środek krajowy może zostać zakwalifikowany jako pomoc państwa w rozumieniu prawa Unii lub, w stosownych przypadkach, czy środek ten stanowi pomoc istniejącą czy też nową pomoc (wyrok z dnia 13 grudnia 2018 r., Rittinger i in., C-492/17, EU:C:2018:1019, pkt 43).

Ponieważ sąd odsyłający jest zobowiązany do zapewnienia przestrzegania zobowiązań wynikających z prawa Unii i do powstrzymania się od podejmowania środków, które mogłyby zagrażać urzeczywistnieniu celów Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, uważa on za konieczne zwrócenie się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

[...] [kwestie dotyczące postępowania]

Na podstawie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej [...] [odesłanie do krajowych przepisów proceduralnych] Administratīvā apgabaltiesa (regionalny sąd administracyjny, Łotwa)

#### **postanawia**

zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

- 1) Czy art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że pomoc państwa należy uznać za „przyznaną” w momencie, w którym właściwy organ publiczny bezzasadnie odmówił jednostce prawa do otrzymania pomocy państwa, jeżeli ten brak uzasadnienia odmowy został stwierdzony w orzeczeniu sądowym wydanym po upływie określonego terminu przyznania pomocy?
- 2) Czy art. 1 lit. b) ppkt (ii) rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że pomoc, która – wobec braku wydania przez właściwy organ publiczny decyzji uprawniającej do przyznania

pomocy w terminie przyznania pomocy – została przyznana jednostce po upływie określonego w systemie pomocy terminu przyznania pomocy w wykonaniu orzeczenia sądowego stwierdzającego, że w owym terminie jednostka spełniła wszystkie przewidziane w prawie krajowym przesłanki objęcia rozpatrywaną pomocą oraz że odmowa przyznania pomocy przez właściwy organ publiczny była niezgodna z prawem, stanowi istniejącą pomoc?

Postępowanie zostaje zawieszono do czasu wydania orzeczenia przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Od niniejszego postanowienia nie przysługuje środek odwoławczy.

[...]

[...] [podpisy i poświadczenie]

DOKUMENT ROBOCZY